

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Edukacji w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji Narodowej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Paulina Piechna-Więckiewicz, Podsekretarz Stanu Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Dorota Wojcieszek, specjalista w Departamencie Wychowania i Profilaktyki, tel. 22 34 74 693, e-mail: Dorota.Wojcieszek@men.gov.pl	Data sporządzenia 05.02.2025 r. Źródło: Upoważnienie ustawowe – art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. z 2022 r. poz. 1575). Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Edukacji – 61
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Przewiduje się wydanie nowego rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego ze względu na rezygnację od roku szkolnego 2025/2026 z realizowania przez uczniów szkół zajęć „wychowanie do życia w rodzinie” w wyniku wprowadzenia nowego nieobowiązkowego przedmiotu „edukacja zdrowotna”. Wprowadzenie nowego przedmiotu „edukacja zdrowotna” przewidują obecnie procedowane projekty rozporządzeń Ministra Edukacji zmieniające rozporządzenia w sprawie:

- 1) ramowych planów nauczania dla publicznych szkół;
- 2) podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej;
- 3) podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Zajęcia z przedmiotu „edukacja zdrowotna” będą prowadzone w:

- 1) klasach IV–VIII szkoły podstawowej, z wyjątkiem szkoły podstawowej dla dorosłych, w wymiarze 1 godziny tygodniowo w każdej klasie, przy czym zajęcia te będą realizowane w klasie VIII nie dłużej niż do końca stycznia danego roku szkolnego (tj. nie przez cały rok szkolny), z uwagi na przeprowadzany w maju egzamin ósmoklasisty w klasie VIII szkoły podstawowej;
- 2) branżowej szkole I stopnia, w klasach I–III liceum ogólnokształcącego, z wyjątkiem liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, i klasach I–III technikum, w wymiarze 1 godziny tygodniowo w klasach I i II albo klasach II i III albo klasach I i III

– od roku szkolnym 2025/2026, tj. we wszystkich klasach, w których dotychczas mogły być prowadzone zajęcia „wychowanie do życia w rodzinie”.

W związku z tym, że zajęcia edukacyjne z nowego przedmiotu „edukacja zdrowotna” będą nieobowiązkowe to uczniowie nie będą oceniani z tego przedmiotu oraz zajęcia nie będą miały wpływu na promocję ucznia do klasy programowo wyższej ani na ukończenie szkoły przez ucznia – tak jak to miało miejsce w przypadku zajęć „wychowanie do życia w rodzinie”.

Zajęcia „edukacja zdrowotna” będą organizowane w oddziałach albo grupach międzyoddziałowych liczących nie więcej niż 24 uczniów, zatem zaproponowano zmniejszenie liczebności grupy w porównaniu z dotychczasowymi zajęciami „wychowanie do życia w rodzinie”, która mogła wynosić 28, co wpłynie korzystnie na zdolność koncentracji uwagi, w tym zaangażowanie uczniów w proces edukacyjny. Jednocześnie umożliwiono organizację zajęć „edukacja zdrowotna” z obszaru zdrowia psychicznego, seksualnego lub dojrzewania w mniejszych grupach, np. możliwe będzie podzielenie oddziału lub grupy międzyoddziałowej (liczącej do 24 uczniów) na mniejsze grupy np. po 12 uczniów, ze względu na tematykę, która porusza zagadnienia wymagające stworzenia odpowiednich warunków do ich omówienia.

Dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, w tym dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu

umiarkowanym lub znacznym, pozostawia się rozwiązanie, zgodnie z którym treści dotyczące wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji nadal będą realizowane w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym. Dla tych uczniów nie będą organizowane zajęcia „edukacja zdrowotna”.

W celu przekazania pełnej informacji o celach i treściach realizowanego programu nauczania, podręcznikach, materiałach edukacyjnych, materiałach ćwiczeniowych oraz środkach dydaktycznych nauczyciel prowadzący zajęcia „edukacja zdrowotna” wraz z wychowawcą, w każdym roku szkolnym przed przystąpieniem do realizacji tych zajęć, ma przeprowadzić co najmniej jedno spotkanie informacyjne z rodzicami uczniów niepełnoletnich oraz z uczniami pełnoletnimi. Za przeprowadzenie tych spotkań odpowiedzialny będzie dyrektor szkoły. Ze względu na fakt, że treści przedmiotu „edukacja zdrowotna” dotyczą rozwoju człowieka, jego potrzeb oraz że zajęcia te mogą być realizowane z wykorzystaniem różnorodnych narzędzi i metod, to rodzice niepełnoletnich uczniów (jako osoby decydujące o wychowaniu swoich dzieci) i uczniowie pełnoletni powinni być poinformowani o tym przed rozpoczęciem tych zajęć. Dzięki temu rodzice uzyskają szerszą informację o zajęciach, planowanych efektach, czyli wiedzy, postawach i zachowaniach, wspierających wychowanie i profilaktykę domową. Ponadto rodzice niepełnoletnich uczniów będą mieć możliwość podjęcia świadomej decyzji dotyczącej zgłoszenia dyrektorowi szkoły w formie pisemnej rezygnacji z udziału ucznia w zajęciach. Oczywiście uczeń pełnoletni nie będzie brał udziału w zajęciach, jeżeli zgłosi dyrektorowi szkoły w formie pisemnej rezygnację ze swojego udziału w zajęciach.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Organizacja systemu kształcenia, w tym realizacja zajęć edukacyjnych w szkołach, pozostaje w wyłącznej gestii poszczególnych państw.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
uczniowie klas IV–VIII szkoły podstawowej, branżowej szkoły I stopnia, klas I–III liceum ogólnokształcącego i klas I–III technikum, z wyjątkiem szkół dla dorosłych	3 225 267	Dane systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 09.12.2024 r.	Umożliwienie udziału w nieobowiązkowych zajęciach edukacyjnych z przedmiotu „edukacja zdrowotna”.
organy prowadzące szkoły podstawowe, branżowe szkoły I stopnia, licea ogólnokształcące i technika oraz dyrektorzy ww. szkół, publicznych i niepublicznych	5 049 (organy prowadzące szkoły) 17 292 (dyrektorzy szkół)		Organizacja nieobowiązkowych zajęć edukacyjnych z przedmiotu „edukacja zdrowotna”.
nauczyciele prowadzący zajęcia „wychowanie do życia w rodzinie”	12 600		Zakończenie realizacji zajęć „wychowanie do życia w rodzinie” od dnia 1 września 2025 r. Umożliwienie prowadzenia zajęć „edukacja zdrowotna” oraz uczestnictwo w szkoleniach doskonalących z tego zakresu.
rodzice uczniów		Brak szacunkowych danych	Wsparcie szkoły w wychowywaniu dzieci oraz nauczanie treści w ramach przedmiotu „edukacja zdrowotna”, które są oparte na naukowych podstawach i dostosowane do wieku rozwojowego uczniów.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do zaopiniowania przez reprezentatywne organizacje związkowe w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 854), reprezentatywne organizacje pracodawców w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2022 r. poz. 97), i partnerów społecznych, tj. przez:

- 1) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 2) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;

- 3) Forum Związków Zawodowych;
- 4) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. ks. J. Popiełuszki”;
- 5) Związek Nauczycielstwa Polskiego;
- 6) Krajową Sekcję Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 7) Krajowy Sekretariat Pracowników Oświaty NSZZ „Solidarność 80”;
- 8) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność”;
- 9) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność 80”;
- 10) Sekcję Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;
- 11) Wolny Związek Zawodowy „Solidarność-Oświata”;
- 12) Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” Komisja Krajowa;
- 13) Wolny Związek Zawodowy „Forum-Oświata”;
- 14) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 15) NSZZ Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
- 16) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 17) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 18) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 19) Konfederację Lewiatan;
- 20) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 21) Związek Pracodawców Business Centre Club;
- 22) Federację Przedsiębiorców Polskich;
- 23) Alians Ewangeliczny w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 24) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 25) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 26) Polską Radę Ekumeniczną;
- 27) Radę Szkół Katolickich;
- 28) Federację Inicjatyw Oświatowych;
- 29) Fundację Rzecznik Praw Rodziców;
- 30) Fundację „Rodzice Szkole”;
- 31) Gdańskie Forum Rad Szkół i Rad Rodziców;
- 32) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
- 33) Ogólnopolskie Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
- 34) Ogólnopolskie Forum Niepublicznych Szkół Wiejskich;
- 35) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 36) Centrum Edukacji Obywatelskiej;
- 37) Fundację Rozwoju Systemu Edukacji;
- 38) Fundację SYNAPSIS;
- 39) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 40) Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych;
- 41) Polskie Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół;
- 42) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 43) Stowarzyszenie Rodzice w Edukacji;
- 44) Stowarzyszenie Rzecznik Praw Rodziców.

Projekt rozporządzenia zostanie również skierowany do zaopiniowania przez:

- 1) Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego;
- 2) Komisję Wspólną Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych;
- 3) Rzecznika Praw Dziecka;
- 4) Rzecznika Praw Obywatelskich;
- 5) Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców;
- 6) Przewodniczącego Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych;
- 7) Radę Dialogu Społecznego;
- 8) Radę Dialogu z Młodym Pokoleniem;
- 9) Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 10) Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;

11) Prezes Głównego Urzędu Statystycznego.												
Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Edukacji zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806).												
Wyniki konsultacji publicznych i opiniowania zostaną omówione w raporcie z konsultacji publicznych i opiniowania.												
6. Wpływ na sektor finansów publicznych												
(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	79,0	237,0	239,5	245,0	245,9	243,2	235,8	224,9	212,4	199,2	189,1	2351
budżet państwa	0,8	2,3	2,3	2,4	2,4	2,4	2,3	2,2	2,1	1,9	1,8	22,9
JST	78,2	234,7	237,2	242,6	243,5	240,8	233,5	222,7	210,3	197,3	187,3	2328,1
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	-79,0	-237,0	-239,5	-245,0	-245,9	-243,2	-235,8	-224,9	-212,4	-199,2	-189,1	-2351
budżet państwa	-0,8	-2,3	-2,3	-2,4	-2,4	-2,4	-2,3	-2,2	-2,1	-1,9	-1,8	-22,9
JST	-78,2	-234,7	-237,2	-242,6	-243,5	-240,8	-233,5	-222,7	-210,3	-197,3	-187,3	-2328,1
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Budżet państwa (w zakresie szkół prowadzonych przez organy administracji rządowej) oraz budżety jednostek samorządu terytorialnego.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Koszt wprowadzenia nieobowiązkowego przedmiotu „edukacja zdrowotna” zostanie częściowo pokryty ze środków finansowych przeznaczonych na realizację dotychczasowych nieobowiązkowych zajęć „wychowanie do życia w rodzinie” oraz ze środków, które pozostaną w budżetach organów prowadzących szkoły w związku ze zmniejszeniem wymiaru godzin religii/etyki. Do oszacowania wydatków wzięto pod uwagę szczegółowe wyliczenia skutków finansowych, liczbę etatów nauczycieli oraz liczbę oddziałów, przy założeniach, że: 1) w szkołach podstawowych w klasie VIII zostanie zrealizowane 18 godzin z racji tego, że zajęcia będą prowadzone do końca stycznia; 2) w szkołach ponadpodstawowych zajęcia „edukacja zdrowotna” będą prowadzone w dwóch klasach do wyboru z klas od I do III (tj. w klasach I i II albo klasach II i III albo klasach I i III) w łącznym wymiarze 72 godzin. Do wyliczenia skutków, z racji dowolności wyboru klas, w których będzie nauczany przedmiot „edukacja zdrowotna”, przyjęto, że średnio w klasach I–III będzie nauczany po 24 godziny, co w zakresie klas od I do III daje łącznie 72 godziny; 3) wzrośnie liczba etatów nauczycieli; 4) średni koszt roczny jednego etatu nauczyciela wyniesie ok. 139 tys. zł. W wyliczeniach nie uwzględniono skutku wynikającego z ograniczenia liczby uczniów do 24 w oddziale, w których będzie nauczany przedmiot „edukacja zdrowotna”, wzrostu wynagrodzeń nauczycieli od 2026 r., wzrostu liczby oddziałów, w których będzie nauczany przedmiot „edukacja zdrowotna” względem oddziałów, w których jest nauczany przedmiot „wychowanie do życia w rodzinie” oraz ewentualnych wydatków w zakresie np. utrzymania pomieszczeń oraz zapewniania podręczników i pomocy dydaktycznych.											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe												
	Skutki											
Czas w latach od wejścia w życie zmian	0	1		2	3	5	10		Łączni e (0-10)			

W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na duże przedsiębiorstwa. Zgodnie z art. 170 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.), prowadzenie szkoły lub placówki nie jest działalnością gospodarczą.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw. Zgodnie z art. 170 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, prowadzenie szkoły lub placówki nie jest działalnością gospodarczą.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Wejście w życie rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe w zakresie dobrostanu zdrowotnego, tj. kształtowania postaw i nabycia nawyków zdrowotnych, podniesienia świadomości zdrowotnej i profilaktycznej, kompetencji wdrożenia zmian dotyczących zdrowszego stylu życia. Będzie to miało bezpośrednie przełożenie na ograniczenie zachorowalności, lepszą jakość życia, w tym poprawę kondycji fizycznej i psychicznej społeczeństwa.						
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	Wejście w życie rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na sytuację osób niepełnosprawnych i osób starszych, które przebywają w rodzinach, ze względu na upowszechnianie postaw i nawyków zdrowotnych.						
Niemierzalne	–	–						
	–	–						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
Komentarz: Proponowana zmiana nie ma wpływu na obciążenia regulacyjne.								
9. Wpływ na rynek pracy								
Wprowadzenie nieobowiązkowego przedmiotu „edukacja zdrowotna” może mieć wpływ na zwiększenie możliwości zatrudnienia w szkołach podstawowych, liceach ogólnokształcących, technikach i branżowych szkołach I stopnia nauczycieli posiadających kwalifikacje do nauczania przedmiotów: wychowanie do życia w rodzinie, biologia, przyroda i wychowanie fizyczne oraz psychologów.								

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☒ zdrowie
Omówienie wpływu	Głównym celem przedmiotu „edukacja zdrowotna” jest przygotowanie uczniów do dbałości o zdrowie własne i najbliższego otoczenia, a wymagania ogólne tego przedmiotu dotyczą: rozumienia powiązań między różnymi aspektami zdrowia i czynnikami na nie wpływającymi, zainteresowania zdrowiem własnym i otoczenia oraz zaangażowania w zdrowy styl życia. Zgodnie z założeniami przedmiotu, pojęcie zdrowia jest traktowane szeroko i odnosi się do wszystkich sfer funkcjonowania: zdrowia fizycznego, psychicznego, seksualnego, społecznego i środowiskowego na wszystkich etapach życia, zatem istotne jest, aby pojawiły się one przed wystąpieniem sytuacji, w której będą potrzebne. Dzięki temu przedmiot będzie pełnił między innymi prewencyjną funkcję, co w szczególności odnosi się do zachowań ryzykownych.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 września 2025 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Przewiduje się ewaluację efektów projektu w zakresie przedmiotu „edukacja zdrowotna” (statystyka dotycząca uczestnictwa uczniów w tych zajęciach). Analiza funkcjonowania w szkołach zajęć „edukacja zdrowotna” zostanie przeprowadzona po pierwszym roku realizacji tego przedmiotu w szkołach.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		